

Mel i Sucre

Obra Cultural Balear - Sant Joan

Novembre / 1995 - núm. 185

REFERENDUM

CONDOL

SÍ NO

MEL I SUCRE - Novembre, núm. 185. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: carrer de Ramon Llull, 48. 07240 Sant Joan (Mallorca).

Consell de redacció: Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos, Miquel Company.

Tirada actual: 500 exemplars.

Disseny de la capçalera: Jaume Falconer

Coberta:

Contracoberta:

Dipòsit legal: PM. 49/1983

Els articles publicats a la revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *Mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

PREMSA FORANA

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

- **Notícies locals**
- **Fotos d'antany**, per G. Sánchez
- **Ajuntament**, per J. Sastre
- **La llibertat d'expressió amenaçada**, per l'Estel de Mallorca
- **Una aventura més**, per B. Matas
- **En defensa de l'aigua de Sóller**, per Plataforma per la Defensa de l'Aigua de Sóller
- **De premsa Forana: informacions**, per M. Company
- **Jardineria . El llenguatge de les flors**, per F. Nicolau
- **Miquel Gayà Sitjar: fill predilecte**, pel Col·lectiu Teranyines
- **Cosme Aguiló parlà sobre bolets**, per J. Font
- **El Sant Joan partit a partit**, per T. Oliver
- **Excursió**, per J. Moratinos i J. Sastre
- **Mel i sucre, dolcet, dolcet**, per J. Bauçà
- **Bon profit**
- **Morts per vergonya**, per J. M. Vázquez
- **Meteorologia. «Setembre, o eixuga a fons o arrabassa ponts»**, per Miquel Company i Miquel Alzamora
- **Teranyines. Notes de premsa**
- **Agenda**

**El consell de redacció
es reunirà dia 29 de novembre,
a les 21 h, al casal social.
Els col·laboradors
hi estau convidats**

NOTA DE REDACCIÓ

Totes les persones o entitats que se sentin al·ludides pel contingut d'aquesta revista, tenen a la seva disposició una secció de «Cartes al Director» que admet escrits que compleixin les següents condicions:

— L'extensió màxima és un foli mecanografiat a dos espais.

— Les cartes han d'anar signades per l'autor, que ha de ser identificable.

NOTÍCIES LOCALS

La Biblioteca de Sant Joan i l'Obra Cultural Balear organitzaren una vetlada a la Casa de Cultura en què els bolets foren els protagonistes

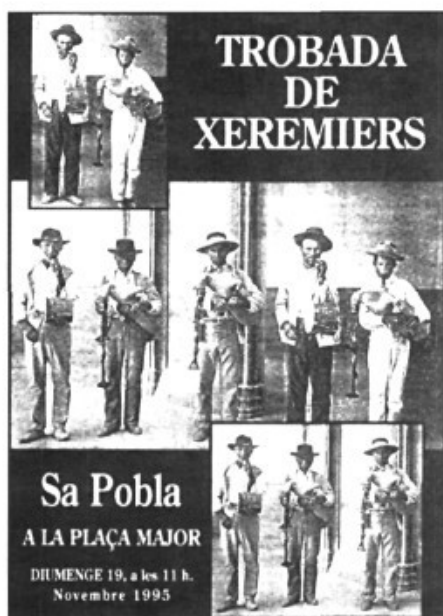
— El passat 4 de novembre va tenir lloc a la Casa de Cultura la conferència titulada *Els Bolets: llengua i cultura popular*, a càrrec de Cosme Aguiló. L'organitzava la Biblioteca i l'Obra Cultural i estava complementada per una exposició de bolets i llibres sobre aquesta especialitat. Els assistents varen lamentar no poder arrodonir la vetlada amb un bon àpat a base d'aquestes delicadeses, però com sabeu la temporada està molt malament, segons diuen els entesos, per la manca de pluges.

— El 3 de novembre va obrir les portes el gimnàs de la Casa de Cultura. No es tracta d'un gimnàs convencional, sinó d'un gimnàs mòbil (com si fos un circ). Ofereix gimnàstica de manteniment per a dones. A la vila s'hi atura els dimarts i els divendres a les vuit i mitja del vespre. Si us interessa, a l'Ajuntament en saben cosa.

— La Mancomunitat del Pla de Mallorca ha fet pública la seva oferta formativa per al curs 95-96, destinada a persones adultes. El ventall és molt ampli i va des de la formació més general (alfabetització, certificat d'estudis, graduat, etc.) fins a la més especialitzada. L'audiència potencial són tant les persones que volen millorar la seva qualificació professional com les que cerquen una manera creativa de passar el temps adquirint coneixements útils. Els horaris estan pensats per a gent que fa feina. Si us interessa, podeu informar-vos a la Mancomunitat, telèfon 83 04 31.

— L'Obra Cultural Balear convoca, com cada any, els premis 31 de Desembre, destinats a reconèixer i estimular comportaments que afavoreixin l'ús normal de la llengua catalana, a promoure la cultura i a despertar i fer créixer la consciència nacional pròpia. Els premis es concedeixen durant el Sopar de la Cultura. Si voleu més informació, saber com proposar qualcú o qualque institució per a un premi o, simplement, assistir al sopar, posau-vos en contacte amb un membre de l'equip de redacció de *Mel i Sucre* o telefonau al 72 32 99.

— El diumenge 19 de novembre va tenir lloc a Sa Pobla una Trobada de Xeremiers, on va participar (com a sonador i constructor d'instruments) en Joan Morey. L'acompanyaven els joves a qui ensenya de tocar les xeremies, el fobiol i el tamborino, i en Rafel Bauçà *Primater*, amb qui fa colla habitualment. El mes que ve esperam donar-vos-en més detalls.

— La parròquia de Sant Joan ha editat un díptic amb el programa d'activitats per al curs 95-96. Els actes programats consisteixen en formació cristiana, un curs per a pares i educadors a Montis-ion, cursos prematrimonials, catequesi infantil, catequesi de post-confirmació i catequesi familiar (conjunta per a pares i fills). També especifica les dates per a baptismes: 12 de novembre, 4 de febrer, 6 d'abril, 2 de juny, 1 de setembre i qualsevol diumenge que no sigui de quaresma a la missa de les deu i mitja.

Programa de la trobada de Xeremiers a sa Pobla

— El secretari general de la Unió de Pagesos i gerent de la Cooperativa, Joan Sastre *Marió*, va aparèixer el 15 d'octubre al *Diario de Mallorca* per declarar que els pagesos demanen contrapartides per la feina que fan de mantenir foravila. Segons ell, no hi ha ningú millor que els mateixos pagesos per mantenir en bones condicions l'entorn rural. El sindicat troba que la Conselleria del ram hauria d'arbitrar alguna solució. Seria una bona manera de complementar els ingressos de l'agricultura i de tenir el país com un jardí.

— Des de principis de novembre, una brigada d'Obres Públiques està netejant les voreres de la carretera de Lloret i esmotxa els ullastres i les alzines que pengen dins el camí. Gràcies a aquesta feina, la visibilitat ha millorat a punts crítics, com per exemple la zona de Son Brondo.

Per la Torrada 95 porquim a voler.

— El primer dissabte d'octubre es va celebrar la ja tradicional Torrada, organitzada pels bars del poble (enguany no hi participà el Tres Dos). Davant cadascun dels locals organitzadors hi havia un o més conjunts de

**POUS - CISTERNES - SÍQUIES - DEMOLICIONS
FEINES AMB COMPRESSORS - RETRO
MINIEXCAVADORES**

Gabriel Gayà Morlà

Cooperativa, 5-7
Tel.: 64 78 69. Mòbil: 908 53 58 76
07260-PORRERES

*Encara no
ets voluntari?*

JOVES DE MALLORCA
PER LA LLIBERTAT

música, i parades on es venien els productes necessaris per a la torrada. Els aficionats a les coses de la panxa apreciaren la varietat de l'oferta de menjar, des dels tradicionals botifarrons i llengonissa fins als bunyols i les orellanes, passant per les tallades de ventresca i les broquetes («asts petits en què són traspassats bocins de vianda per a rostir-los o coure'ls a la brasa»).

— Una de les primeres decisions del rector de Sant Joan va ser canviar el sistema per donar el condol als funerals. La conseqüència immediata va ser una divisió d'opinions entre la clientela dels funerals (és a dir, tot el poble). Mentre una part s'hi mostrava a favor, una altra part enyorava el sistema antic. Com a resposta a l'enrenou, el rector va decidir sotmetre la qüestió a referèndum entre els feligresos. El 6 de novembre fou el dia escollit. Una quarantena d'assistents deliberaren i, per majoria, optaren per retornar al sistema tradicional, de donar el condol en fileres separades partint per les dues naus laterals de l'església. Com que no és gaire habitual que l'església demani l'opinió als seus seguidors, el referèndum ha transcendit fins i tot a la premsa i a les televisions de fora de Mallorca. L'edició de Barcelona de *El País*, del dissabte 11 de novembre, en parlava a la secció "Gente". Segons la notícia, l'arribada del rector Nofre Torres ha duit "qualque problema als parroquians". El periodista ha entès que la tradició era que els homes i les dones consolassin separatament (cosa certa) i que el rector havia unificat les dues files (cosa falsa). Diu que el nou sistema provocava embossos. No hi ha com llegir premsa "nacional" per estar ben informats de les coses. A un programa de ràdio de la periodista Julia Otero, emès per tot Espanya, es va fer una entrevista en directe al rector.

— Damià Sastre Contestí, l'espòs d'Antònia *Escolana* s'ha jubilat fa poc. El passat 14 d'octubre va fer un sopar a Can Tronca on s'aplegaren prop de cent persones per celebrar aquest fet. En Damià ha fet 20 anys de feina a Son Dureta, on entrà el 1976. Va fer feina 2 anys a la Residència i 18 a la Maternitat. Durant molt de temps ha estat un dels pocs homes que ha treballat al Servei d'Esterilització, on la majoria de treballadors eren dones. Es va fer popular fent de zelador

venta en subasta, el próximo lunes, día 13, de las joyas de la begum Salimá, ex esposa del agá Jan Karim. El príncipe acudió a los tribunales para impedir la subasta de esas joyas con el argumento de que el contrato de divorcio firmado en su día le otorga el derecho a la precompra de las piezas, que, en su opinión, deben seguir perteneciendo a la familia. De los 260 lotes que la begum Salimá solicitó que pusiera a la venta la casa de subastas Christie's, un conjunto de joyas valorado en más de 23 millones de dólares, el agá Jan habría planteado obtener 23. Durante su matrimonio, Salimá se hizo con una importante colección de joyas que, en la mayor parte de los casos, le fueron regaladas por el príncipe, por miembros de la familia real y la comunidad religiosa israhelí. Tras la obtención del divorcio, el pasado 23 de marzo, Salimá decidió poner en venta sus joyas para comprar la casa en la que reside, situada en el barrio de Coligny, al borde del lago Lemán, y para crear una fundación de carácter benéfico. — EFE, Ginebra

también querían dar sus condolencias a la familia. Por tanto, se celebró el solicitado referèndum parroquial, aunque su resultado todavía no ha sido dado a conocer. — A. A. Palma de Mallorca

ra dedica la mayor parte de sus energías a dirigir el Alumno de Leonard devoto de Carlos McFerrin ha trasladado su residencia a Saint Paul (Ta) para trabajar con

► PÉSAME A REFERÈNDUM

Nofre Torres es el nuevo párroco de la localidad mallorquina de Sant Joan, y su llegada ha traído algún problema a los parroquianos. Para resolverlos,

Abby y Sandra andaban ayer, con estos tríos y en estos paños, por un sujetador cuando el anciano Daudi Ricardo, residente en Tanc, para ver el panorama. Como el admirador creía ver alucinaciones

La notícia del referèndum sobre el condol a la nostra parròquia fou protagonista, fins i tot, d'una de les seccions del diari madrileny El País

<p>PLANXA • PINTURA</p> <p>Rafel gaià gaià</p> <p>Gràcies per la seva confiança</p> <p>C/. Solanda, 31 • Tel. 52 65 35</p>	<p>servei de Grua: Verger Tel. 64 74 01</p> <p>Carrosseria i Pintura Autoritzada</p> <p>GARANTIZAT</p> <p>07240 - SANT JOAN - Mallorca</p>
 <p>JAUME SASTRE BAUZA Llanterner i Pintor</p> <p>C/ de Josep Rosselló i Ordines Tel.: 52 65 53 Sant Joan</p>	

En Damià Sastre, marit de n'Antònia Escolana, va rebre un homenatge dels seus amics i companys de feina

d'esterilització i biberons. En l'acte del sopar fou obsequiat pels seus companys i companyes de feina amb una placa i un rellotge. Assistiren al sopar els caps dels zeladors, Guillermo García i Juan Díaz. En Damià es mostrà molt satisfet de tots els companys amb qui ha treballat i els troba a faltar en aquesta nova fase de la seva vida.

— Miquel Gayà i Sitjar va ser entrevistat al setmanari *Brisas* del 12 de novembre. Llorenç Capellà hi tenia una conversa en profunditat, on el nostre poeta manifestava, entre altres coses, que ja no escriu perquè ja no li queda res per dir. En Gayà, que està molt limitat de moviments, conserva no obstant una magnífica lucidesa.

— El 29 d'octubre es va fer a Sant Joan una trobada de donants de sang, amb gent de pobles de l'interior de Mallorca. Els actes varen consistir en una missa, seguida de la condecoració de donants que han destacat per les vegades que han donat sang. Esperem que ningú s'equivocàs de poble, perquè la carta, escrita en castellà com si l'haguessin desenterrada dels anys 50, rebatiava el nostre poble com «San Juan».

— Antigament, una vista clàssica del poble era la que s'obtenia des de la terrassa de Consolació, allà on hi ha la cisterna. Amb els anys, els pins havien tapat gairebé tota la vila. Darrerament, han esmotxat els pins i s'ha recuperat una mica la perspectiva. Potser la idea seria criar els pins molt alts i aconseguir que les branques fessin ombra però no nosa.

— El dies 12, 13 i 14 d'octubre varen tenir lloc a Formentera les III Jornades de Cultura Popular. Hi assistiren alguns santjoaners. Arnau Company (n'Arnau des Centro) i Bernat Campins ho presentaren una comunicació: *Les festes de Sant Joan de Juny i el sosltici d'estiu a una vila del Pla de Mallorca*.

N'Arnau Company des Centro llegí una comunicació sobre Sant Joan a Formentera

— La nostra col·laboradora Bàrbara Matas Sastre, *Cartera*, fou obsequiada amb un viatge amb helicòpter de la base de Son Bonet fins a Sant Joan. L'aparell es posà devora la Torre de l'Aigua.

 "la Caixa"

AGÈNCIA DE
SANT JOAN

Carrer Bellavista, 38   Tel.: 52 60 78

PLANTERS i ORNAMENTALS   PLANTERS

NICOLAU

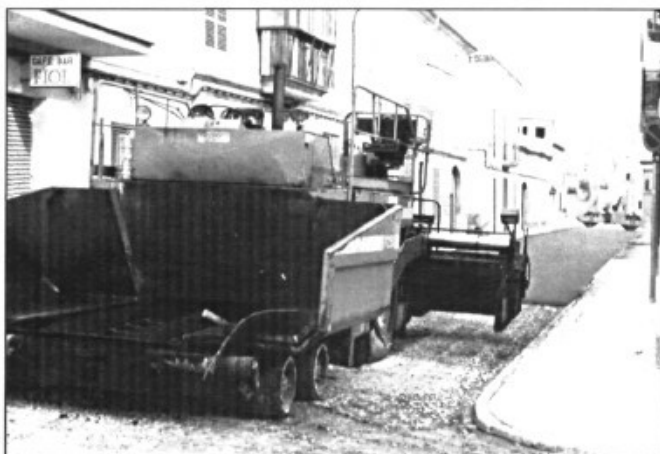
C/ de Ramon Llull, 52
07240 Sant Joan
Tel.: 56 03 46
52 61 87 (part.)

 NICOLAU

ORNAMENTALS

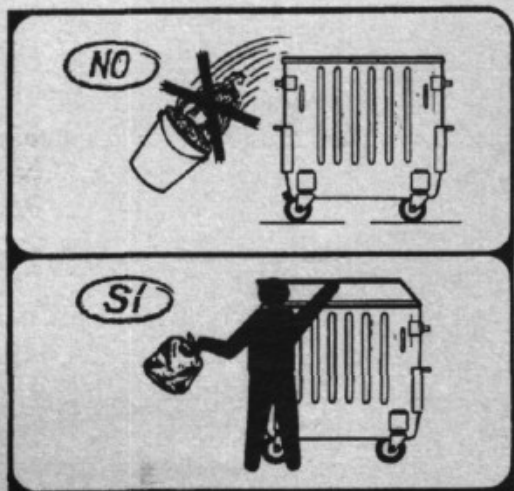
— La Banca March, amb els sortejos de la Llibreta Gegant, ha premiat una sèrie de santjoaners: Joan Galmés *de Son Cunii* i Amador Antich *Baró* guanyaren una cafetera perhom, Miquel Mas *Fraró* va guanyar una bicicleta, Gabriel Company *Boveta* s'endugué una canastra completa de càmping.

— Darrerament s'han asfaltat una sèrie de carrers de l'entorn del carrer de Fra Lluís Jaume (Mestre Mas, Belisari, Fra Lluís Jaume, etc.). L'asfalt antic estava molt malmès per l'ús i per les obres de subministrament d'aigua o d'enterrament de les línies de GESA. Al carrer de Mestre Mas, una màquina va llevar una capa de l'asfalt vell i el nou va quedar al mateix nivell d'abans. Als altres carrers, es va posar un gruix damunt els altres i molta de gent va haver de pujar les voreres, si no volia que quedassin massa baixes.

L'asfaltat del carrer de mestre Mas va fer que el mercat s'hagués de traslladar al carrer de Bellavista

— El 20 d'octubre, els propietaris de la gasolinera de Sant Joan, els germans Miquel i Mateu Febrer, varen declarar davant el jutge pel cas del gas-oil. Com sabeu, els pagesos anaven a la gasolinera i, amb els talons de gas-oil agrícola els donaven gas-oil de cotxe (a la gasolinera no hi havia assortidor de gas-oil B). Hisenda va multar els pagesos, però després va retirar les multes i només varen haver de tornar la subvenció i els interessos. Els afectats presentaren una querella per recuperar els diners al·legant que els havien enganat. La declaració és part de les diligències que se segueixen en aquest cas.

POSAU ELS FEMS DINS LES BOSSES

Per al vidre, paper i ferralla
emprau els contenidors especials

La recollida es farà els
dimarts, dijous i diumenges al vespre

AJUNTAMENT DE SANTJOAN

**SI TENIU
FOTOGRAFIES
ANTIGUES**

(anteriors als anys setanta)

feis-ho saber a
Gracià Sánchez

Hem començat una nova secció:

**FOTOGRAFIES
D'ANTANY**

Aires de Pagesia tornà celebrar el seu aniversari amb una ballada popular

— El 28 d'octubre passat va tenir lloc l'aniversari de l'agrupació Aires de Pagesia. Aquesta vegada el grup santjoaner va tenir el suport del grup Sa Revetla de Son Ferriol i l'Escola de Balls de Bunyola. La festa, que va estar molt concorreguda, va ser molt participativa com és habitual en les actuacions d'aquesta agrupació.

— Nou santjoaners han estat elegits com a possibles candidats a membres de jurats populars, per als propers anys. Van dels 18 als 92 anys i són: Margalida Bauzà Antich, Joan Bauzà Nigorra, Arnau Company Bauzà, Mateu Florit Bauzà, Catalina Gayà Bauzà, Joan Jaume Gayà, Magdalena Matas Fiol, Magdalena Morlà Bauzà i Àngela Riera Puig.

— Una de les notícies més espectaculars i esfereïdores dels darrers anys a la nostra vilava succeir aquest mes de novembre. Un petit moviment sísmic, de localització molt determinada, va tenir lloc el passat dijous dia 2 de novembre. El fenomen va afectar, sobretot, l'àrea compresa entre Montuiri, Llorito i Sant Joan. Aquest terratrèmol es va fer sentir a les immediacions de Montuiri. Al nostre poble, els seus efectes varen ser diferents per a unes persones que per a altres. Mentre algunes s'havien alarmat pel renou que va produir, d'altres que estaven fent feina ni se n'adonaren. A la casa de la vila es varen produir una sèrie de cridades entorn d'aquest succés excepcional, però que s'ha donat en altres ocasions.

— El Butlletí de la Mancomunitat del Pla ha confirmat que el pou Nou es rehabilitarà, tal com ja vàrem anunciar. I com haureu pogut observar, si n'heu passat, a hores d'ara la feina ja està acabada i fa una altra planta. Seria bo que aquesta iniciativa continuàs amb altres elements arquitectònics del nostre terme.

— La Biblioteca Pare Rafel Ginard i l'Arxiu Municipal han anunciat l'horari de tardor. Tendran obert els dilluns, dimecres i divendres de 5 a 7 de l'horabaixa, i els dijous i dissabtes de 10 a 1 del migdia. El dimarts i el diumenge tendran tancat.

— El col·lectiu Teranyines proposa una manera original de felicitar les festes de Nadal i els Reis, obsequiar amb les Monografies Santjoaneres, la nostra cultura. De moment hi ha publicades tres monografies (*El pujol de Consolació de Sant Joan, La parròquia de Sant Joan (1900-1993)* i *Sant Joan un temps*). També hi ha la carpeta de goigs de Consolació. Per a gent molt estimada, podeu regalar igualment una subscripció a totes les monografies futures.

— El dijous dia 16 de novembre Nofre Torres, rector de la parròquia de Sant Joan, va convocar totes les entitats culturals i socials, a més de totes les persones interessades, de la vila a una reunió a l'església per tal d'explicar quines eren les intencions dels dirigents de la diòcesi de Mallorca sobre el tema del sínode, que es va iniciar fa uns mesos i que durarà tres anys. Nofre Torres va voler deixar molt clar que volen que tothom: creient, feligrès, practicant, no creient..., doni el seu parer sobre el tema de l'evangelització.

FOTOS D' ANTANY

*E*n aquesta foto, que data dels anys vint, podem veure l'amo Esteve Mayol, *Garreta*, padrí de n'Esteve *Garreta*, que coneixem avui, acompanyat de Joan Sastre, conegut amb el nom del Rei Herodes per mor del paper teatral que havia interpretat en el seu temps.

*A*quests dos personatges retratats junts, un extremadament magre i l'altre extremadament gras, quedaren per a la posteritat al carrer Mirador de Baix ara fa devers setanta anys.

Gracià Sánchez

(Foto gentilesa de M. Florit)

AJUNTAMENT

Sessió extraordinària del 15 de novembre de 1995. La sessió va començar puntualment a l'hora que estava convocada, les set i mitja del vespre. No hi varen assistir els regidors Miquel Torrens, que va excusar la seva absència, i Amador Bauzà.

1. Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Després de dues petites correccions a instàncies de Joan Matas (PP), va ser aprovada per unanimitat.

2. Aprovació de les liquidacions de recaptació per executiva del primer i segon trimestre de 1995.

La Comissió Municipal Informativa de Comptes i Hisenda va presentar al Ple aquestes liquidacions, amb uns saldos a favor de l'Ajuntament de 680.508 PTA per al primer trimestre, i de 414.215 per al segon. L'informe de la Comissió era favorable, i el punt es va aprovar per unanimitat.

3. Aprovació de l'augment de la compensació econòmica pel servei de recaptació de la gestió de l'Impost de Béns Immobles.

El Servei de Recaptació de Tributs de la CAIB ha tramès un escrit a l'Ajuntament on comunica que aquest servei, per a l'any 1995, costarà a l'Ajuntament 167.109 PTA, un 5,1% més que l'any 1994 (l'augment de l'IPC).

Els regidors assistents al Ple es donaren per assabentats.

4. Aprovació del projecte «Condicionament i pavimentació de camins rurals», així com el d'«Empedrat i millora de l'accés a l'esplanada posterior del santuari de Consolació», i la seva inclusió al PAE (Programa d'Acció Especial) 1996.

En principi els doblers (uns vint milions) d'aquest programa s'havien de dedicar a realitzar el projecte de «Construcció de la xarxa d'aigües pluvials», però el grup majoritari de l'Ajuntament va decidir canviar-lo per aquests dos, al·legant el mal estat dels camins rurals per mor de la pluja, i així ho va proposar al Ple a través de la Comissió d'Assumptes Generals.

El primer projecte preveu condicionar i

asfaltar els camins de Ses Casetes, Son Roig, Ses Algorfes, Molí d'en Bola, i Molí d'Aigua. Està redactat per l'enginyer José Grau Casanovas, i està pressupostat en 20.000.000 PTA.

El segon projecte està redactat per l'arquitecte Joan Bauzà Roig, i el pressupost és de 4.993.522 PTA.

Sobre el primer projecte el regidor Francesc Nicolau (PSM) va demanar si s'havia arribat a cap acord amb els veïns per eixamplar els camins esmentats, i el batle li va contestar que no, però que s'«esmotxaran un poc els revolts».

Sobre el segon projecte, el mateix regidor va demanar si havia estat possible incloure-hi una rampa per facilitar l'accés als minusvàlids. El batle va dir que se n'havia parlat amb l'arquitecte.

El punt va ser aprovat per unanimitat, de manera que es cursarà la petició al Consell Insular de Mallorca amb els termes descrits.

5. Convocatòria del concurs per la contractació del servei de consergeria de la Casa de Cultura.

El contracte actual acaba el dia 31 de desembre, de manera que és hora que l'Ajuntament posi fil a agulla si vol mantenir l'edifici en servei.

Les condicions generals que proposa la Comissió d'Assumptes Generals són:

— El concurs es convoca per als veïns interessats, per un termini d'un any, renovable a un any més.

— Les obligacions mínimes seran: complir l'horari diari que assenyali la batlia, tenir obert en casos excepcionals fora de l'horari normal, fer l'adequada neteja dels locals amb la periodicitat que sigui necessària, emblanquinar com a mínim una vegada a l'any, tenir cura del telèfon i de les cadires allà emmagatzemades, i donar compte a Batlia o a Secretaria de les anomalies i desperfectes que es produeixin.

Consolació veurà millorat el seu aspecte gràcies a l'empedrat que s'hi vol col·locar si s'admet al proper Pla d'Obres i Serveis del CIM

— L'Ajuntament ofereix com a contraprestació d'aquest servei l'ús del local per a venda de begudes no alcohòliques i foteses.

El batle i l'assessor jurídic comentaren que es donaria publicitat al concurs, fent unes quantes crides, i posant un anunci a les revistes locals, i que farien els possibles per dia 31 de desembre tenir-ho solucionat.

El punt es va aprovar per unanimitat.

6. Convocatòria per l'elecció de jutge de pau.

El darrer nomenament del jutge de pau i del seu substitut es va fer per quatre anys, que ja estan complits en el primer cas i es compliran el proper 3 de març en el segon.

A proposta de la Comissió d'Assumptes Generals, es va acordar per unanimitat convocar l'elecció d'ambdues places.

7. Interposició de Recurs Ordinari contra l'aprovació de les Normes Subsidiàries de la Comissió Insular d'Urbanisme.

Aquestes Normes subsidiàries, que hauran de regir al nostre municipi a partir d'ara, foren aprovades per la Comissió Insular d'Urbanisme el passat dia 6 d'octubre amb unes rectificacions sobre el text proposat per l'Ajuntament. Les dues més importants són: modificació de l'extensió mínima necessària d'una parcel·la situada en àrea protegida per poder-hi fer una vivenda (passa de set a catorze mil metres quadrats), i modificació del màxim de metres edificables per a una caseta d'eines (passa de trenta-dos a vint metres quadrats).

El senyor batle va proposar al Ple redactar un recurs contra l'aprovació de les Normes, per instar la Comissió Insular d'Urbanisme a no modificar aquests punts, o a tornar-les posar a exposició pública, perquè considerava les modificacions prou importants.

Abans de passar a la votació, Francesc Nicolau va demanar al batle si podia llegir el recurs, i l'assessor jurídic va respondre que encara no estava redactat ni cap esborrany fet, però que era molt fàcil i que s'ajustaria a la legalitat vigent, i que el principal problema que s'havia trobat a l'hora de redactar-lo era que l'arquitecte encara no havia passat per l'ajuntament per assessorar sobre la part tècnica.

Es va fer un llarg debat sobre el tema, i finalment el punt va ser aprovat per 5 vots a favor (PP) i 2 en contra (PSM).

El PSM va argumentar el seu vot en contra dient que per votar a favor volia conèixer el text exacte del recurs, ja que anteriorment havia tingut males experiències en temes semblants.

8. Modificació de Crèdits Pressupostaris.

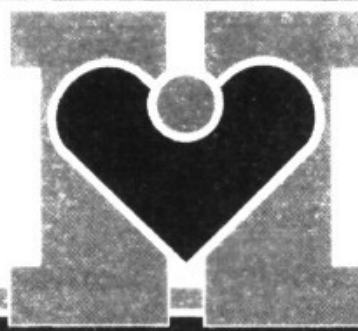
Aquesta modificació de crèdits era rutinària, i només es tractava de posar doblers a partides en què s'havia fet curt, a costa del romanent de caixa o de partides que no s'havien gastat.

Les noves despeses més importants són: La poda dels pins a Consolació, el projecte d'adesament de l'accés a l'esplanada de Consolació (vegeu punt núm. 4), una reforma al Cementeri (un poc més de 500.000 PTA), les despeses de la Trobada de Donants de Sang, i unes quantes coses més de menys volum econòmic. L'assessor jurídic va explicar que aniria bé poder començar l'exercici econòmic de l'any 1996 amb tot això solucionat, i, per tant, era urgent aprovar la modificació.

Passat a votació, el punt va ser aprovat per unanimitat.

I una vegada acabats els punts a tractar, el batle va aixecar la sessió un poc passades les vuit del vespre.

Joan Sastre Joan

HIPER MALLORCA

Hiper & Centro

SUPERMERCADO

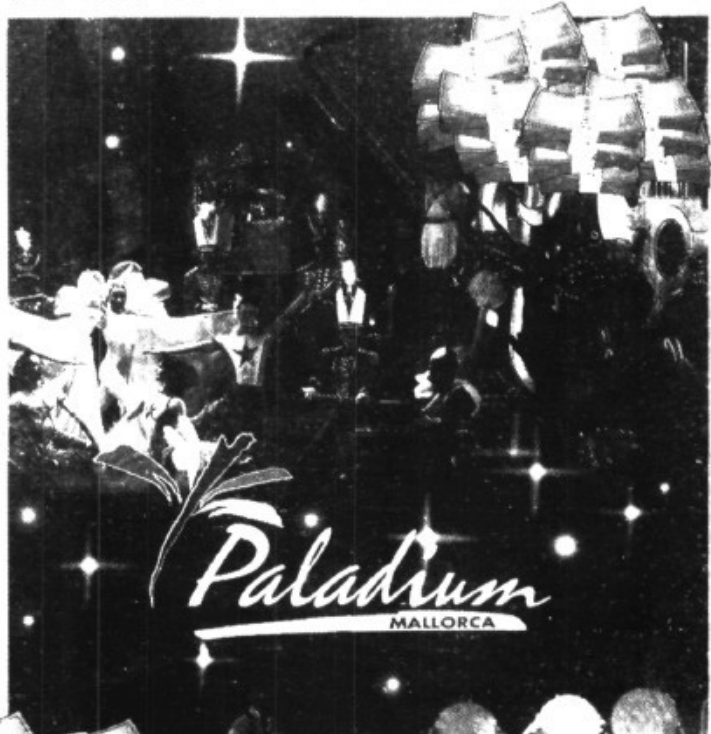
XTRA

LA GRAN NOCHE

DEL 10 AL 23 DE NOVIEMBRE

**APROVECHE NUESTRAS OFERTAS Y
VENGA CON NOSOTROS AL CASINO**

Se acerca la Navidad y queremos celebrarla con nuestros clientes. Por la compra de tres productos UNAGRAS, de los cuales al menos dos deben ser distintos, les será entregado un boleto. Rellénelo con sus datos y deposítelo en la urna preparada a tal efecto. Cada día se procederá al sorteo de los boletos cumplimentados el día anterior en el locutorio de RADIO BALEAR en Manacor. Las personas cuyos boletos salgan premiados tendrán derecho a asistir, con un acompañante, a la GRAN NOCHE DE HIPER MALLORCA que se celebrará el día 21 de Diciembre en el CASINO PALADIUM. Asimismo todos los boletos rellenados participarán en los sorteos que realizaremos en La Ruleta de la Fortuna, en Tele 5, durante los meses de Noviembre y Diciembre, en los que podrán ganar hasta 250.000 pts.

UNAGRAS, PRODUCTOS DE CONFIANZA

ORGANIZA: VIATGES
MANACOR

LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ AMENAÇADA

Una premsa empipadora, una premsa obstinada, una premsa agressiva és quelcom que ha de ser suportat per tots aquells que exerceixen l'autoritat amb la finalitat de preservar els nostres majors valors: la llibertat d'expressió i el dret de la gent a estar informada.

Les paraules que acabau de llegir formen part de la sentència del jutge nord-americà Gurfein mitjançant la qual va denegar al govern dels USA el dret a impedir la publicació dels papers del Pentàgon en l'afer Watergate que va culminar amb la dimissió del president Richard Nixon l'any 1974. Benjamin C. Bradlee (director del *Washington Post* entre els anys 1965 i 1991) per la seva part va afirmar: **La principal lliçó en relació amb Watergate és aqueixa: la veritat finalment surt a la llum i triomfa quan els periodistes persisteixen en la recerca a pesar de les mentides i dels esforços que alguns realitzen per ocultar-la.**

En una societat democràtica l'obligació dels mitjans de comunicació és estar vigilants contra els excessos del poder. I això és tan vàlid per als grans mitjans que segueixen de prop el govern de l'estat o d'una comunitat autònoma (president, ministres i consellers) com també dels mitjans locals que segueixen l'actualitat política d'un poble, d'una ciutat, en definitiva dels batles i regidors elegits a les urnes. En aquests moments a l'estat espanyol no és casual el fet que si un ciutadà té proves d'un cas de corrupció en l'administració abans de confiar en la justícia i dur-ho als tribunals, prefereixi anar als mitjans de comunicació.

Com ja saben alguns dels nostres lectors, dilluns dia 18 de desembre, la publicació integrada dins l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, *L'Estel de Mallorca* serà jutjada en la persona del seu director, Mateu Joan, i el seu col.laborador, Jaume Sastre, per presumptes injúries contra el polític Ventura Rubí, tinent batle, ex-responsable d'urbanisme de Sencelles pel PP. Més enllà de les persones amb noms i llinatges implicades, dia 18 de desembre hi ha en joc damunt la taula, una vegada més, moltes coses: la llibertat d'expressió, el dret a estar informat dels ciutadans i el dret a criticar els personatges públics que es dediquen a la política

i que anteposen els seus interessos personals a l'interès públic. Perquè si una cosa està clara és que si avui *L'Estel* ha estat denunciat, ahir ho va ser la revista *Pòrtula* de Marratxí, *Mel i Sucre* de Sant Joan...per exemple, i demà ho pot ser qualsevol altra publicació.

La democràcia necessita abans que res llibertat de pensament i de paraula. Com va dir Joseph Pulitzer, **els diaris existeixen per oposar-se als saquejadors i als depredadors d'una societat lliure.** Entre la premsa i el poder és inevitable un estira i afluixa permanent, un antagonisme que porta al conflicte constant. Cada any moren arreu del món dotzenes de periodistes, articulistes i creadors d'opinió són denunciats als tribunals perquè si hi ha una cosa que temen els polítics corruptes que aprofiten el seu pas per la política per enriquir-se, si hi ha una cosa que els lleva la son és la llibertat d'expressió i els drets a estar informat i a opinar. Com deim amb bon mallorquí: **qui no vol pòls que no vagi a l'era.** El dret a comunicar o a rebre informació veraç per qualsevol mitjà d'expressió és un dret fonamental (art. 20.1 de la Constitució) i com a tal ha de merèixer la màxima protecció. Quan aquest dret entra en conflicte amb el dret a l'honor, segons s'ha encarregat de fixar complida jurisprudència constitucional, s'ha de resoldre donant preponderància al dret a informar, per quant constitueix un dels fonaments bàsics de l'estat democràtic.

El tribunal Europeu dels Drets Humans s'ha aliniat clarament a favor d'un concepte ampli de la llibertat d'expressió, sobretot quan es tracta de personatges públics, com és el cas dels polítics en actiu. Qui es presenta a unes eleccions i les guanya ho fa perquè vol. Per tant ha d'assumir la realitat d'estar constantment exposat a una fiscalització atenta dels seus actes i dels seus gestos, tan pels periodistes com per una multitud de ciutadans. Un polític, sigui del

partit que sigui, ha d'assumir les crítiques: es tracta d'un cost de la seva professió, elegida lliurement i font de considerables avantatges en altres terrenys (fama, afalacs, informació privilegiada, bona xarxa de contactes, et.). Per citar una metàfora culinària que recull una sentència de la Cort Suprema dels Estats Units dictada l'any 1974 en un plet de difamació (cas Gertz

contra Robert Welch): **el preu d'entrar a la cuina és haver de suportar la calors dels fogons**. Això és: un polític que té la pell tan prima i delicada que no pot aguantar les crítiques a la seva gestió el que ha de fer és plegar i anar-se'n a ca seva.

Editorial publicat a l'Estel de Mallorca

UNA AVENTURA MÉS

Per un espai del meu cor
on vol expressar el que sent
Mallorca teixida d'or
sense tempesta ni vent
vista del Cel sense por
de suau altura amatent.

Un immens betlem semblà
d'un vellut verd amb mar blava
l'atzur transparent i clar
somni de goig ho semblava
fou molt digne d'alabar
mon cor de bo suspirava.

Gràcies al Déu creador
que els humans poguem gaudir
les meravelles d'amor

que entre mans podem tenir
envoltats de lo millor
dins Mallorca que és així.

A SKY Helicopters vull dar
enhorabona encertada
l'atenció que ens varen dar
per mi ho fou apreciada
nobles dignes d'admirar
sereu per mi recordada.

I del Canal quatre l'arrel
que aquest premi em va donar
del dit concurs que amb anhel
lonostro vol recolzar
dolços ho sou com la mel
i les gràcies vos vull donar.

Bàrbara Matas Sastre
Novembre 1995

**NO ET
MOSSEGUIS
LA
LLENGUA
PARLA
CATALA**

Campanya
de Normalització Lingüística

 BANCA MARCH

C/ de Mestre Mas, 11
Tel.: 52 60 66
07240 Sant Joan

EN DEFENSA DE L'AIGUA DE SÓLLER

Sense cap mena de dubte, la maca d'aigua és un dels problemes cabdals que ha comportat l'estat del benestar en què ens trobam, i molt més a l'illa de Mallorca, per causa del creixement de la indústria hotelera que és un gran consumidor d'aquest bé limitat. Des de l'administració s'intenten cercar fórmules destinades a la consecució de més cabdals que aportin volums superiors d'aigua a les grans zones urbanes i turístiques.

Una d'aquestes fórmules ha estat l'elaboració del Projecte d'Aprofitament dels Recursos Hidràulics de la Serra de Tramuntana, que planteja la utilització de l'aigua que tanmateix es perd a la font de sa Costera (Escorca) i d'una part del cabdal d'algunes fonts del terme de Sóller (S'Olla i na Lladronera).

Per als sollerics, la recollida d'aigua d'aquestes fonts a l'indret previst pel projecte —prop del naixement— podria suposar la fi de tot allò que precisament caracteritza la Vall: el conreu dels tarongers i les hortalisses, la verdor dels seus horts que és utilitzada com a atractiu turístic de Mallorca, l'economia basada en l'agricultura i en el turisme, ... en definitiva de l'ànima de la Vall. És cert que durant un temps de l'any aquestes fonts generen sobrants que es tiren al Torrent Major, però també és cert que aquesta aigua no arriba a la mar pel cau del torrent, sinó que al llarg del seu recorregut es va filtrant i nodreix una àmplia xarxa de pous de la qual s'abasteix la major part de la població, bé a través de pous particulars o bé a través del pou municipal de l'Escorxadador que alimenta les canonades d'aigua potable.

A Sóller no ens sobra l'aigua. Precisament una complexa infraestructura de sèquies aprofiten fins a la darrera gota del líquid repartint-la pels pagesos que la necessiten i que també la utilitzen amb el màxim respecte, anant ben en compte a no tudar-la. Tampoc l'aigua provinent de la Depuradora no es tira a la mar, sinó que és utilitzada per al conreu en una prova més que la Vall no està exempta de problemes de manca d'aigua.

La Plataforma per a la Defensa de l'Aigua de Sóller, constituïda arran del sorgiment d'un corrent d'oposició al projecte del Ministeri d'Obres Públiques sol·licita, d'acord amb els plantejaments exposats, que es deixi de banda la captació d'unes aigües que són de vital importància per a la subsistència de la Vall de Sóller com a tal, especialment tenint en compte que és una comarca en la qual no s'abusa de l'aigua ni se'n fa un ús irracional, al contrari que a altres indrets de l'illa, i que la verdor d'aquest lloc és bàsic per mantenir un atractiu turístic de primer ordre a l'illa. La Plataforma també insisteix en la necessitat de minimitzar l'impacte ambiental de l'altra part del projecte —l'aprofitament de l'aigua de la font de Sa Costera— perquè desdiu completament amb l'estètica que des de la mateixa població es pretén instituir. Hem d'adonar-nos que els nostres recursos són escassos i que no ens podem permetre el luxe de continuar abusant del medi ambient en benefici del lucre econòmic.

Plataforma per a Defensa de l'Aigua de Sóller

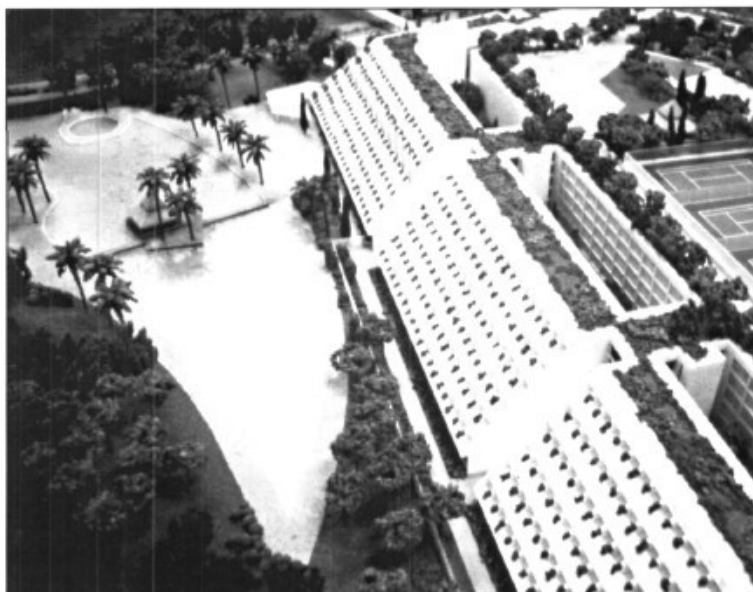
NADAL
 REGAL
 REGALA
 REGALA U
 REGALA U CULTURA
 REGALA U CULTURA
 REGALA U CULTURA
 REGALA U CULTURA
 REGALA U CULTURA
 REGALA U CULTURA

TERANYINES, COL·LECTIU PER A LA
 RECERCA HISTÒRICA SANTJOANERA
 PUBLICACIONS EN VENDA A CA NA BLANC

DE PREMSA FORANA: INFORMACIONS

Pedro Meurio, director de l'aeroport, guià la visita dels representants de la Premsa Forana

Vista parcial de la maqueta del nou aeroport de Palma

L'APFM VISITA LES OBRES DE L'AEROPORT

El passat 11 de novembre, la direcció de l'aeroport convidà l'Associació de Premsa Forana de Mallorca a visitar les obres que s'estan fent a Son Sant Joan. La visita, organitzada pel departament de relacions públiques de l'aeroport—encapçalat per Mateu Cladera—, consistí en una explicació de les maquetes exposades per l'arquitecte de les obres, Pere Nicolau, el qual estava acompanyat pel director de les obres, el senyor José Manuel Mendiluce i el director de l'aeroport, el senyor Pedro Meurio.

Després, guiats per aquestes persones, visitarem les obres i en poguérem comprovar la magnitud. El nou edifici terminal, que és el que s'està construint, ofereix una visió arquitectònica funcional que combina elements clarament vinculats en l'operativitat d'un gran aeroport, com és el de Son Sant Joan. Aquest edifici està preparat per previsions de 150.000 persones/dia, quan l'aeroport d'Orlando, un dels més transitats dels EUA, està preparat per 60.000 persones/dia.

L'obra visitada serà la més espectacular que s'haurà fet mai a les illes i, també, a molts indrets de l'Estat. Una obra com aquesta està pressupostada entorn de més 40.000 milions, xifra molt inferior als 250.000 milions d'inversió que s'ha de fer a l'aeroport de Madrid.

Després d'una caminada per dins les obres, la direcció de l'aeroport ens convidà a un dinar a les instal·lacions portuàries, acabant amb un

Les obres de Son Sant Joan ja estan molt envant

distés col·loqui, al qual intervinguerem molts dels assistents. Aquesta convocatòria, que reuní prop de la meitat de les revistes associades, tingué un bon desenvolupament i deixà un bon gust a tothom.

Finalment, cal destacar la molt bona disposició dels responsables cap a tots nosaltres, destacant-ne el motiu de la visita: oferir als mitjans de comunicació de la part forana les obres que s'estan fent a l'aeroport que ho és de tots els mallorquins.

L'edifici que ara es construeix, el de la terminal, estarà preparat per rebre 150.000 clients per dia

RODA DE PREMSA DE SA NOSTRA

Coincidint amb la festivitat del Dijous Bo d'Inca, tingué lloc a la seu de l'Associació una roda de premsa, en la qual la Caixa de Balears, Sa Nostra, volia donar a conèixer el seu programa "Sa Nostra amb la natura".

En aquest breu encontre, els responsables de Sa Nostra i els responsables de les activitats que es duen a terme varen donar a conèixer aquests objectius. En aquest sentit, Gaspar Caballero, acompanyat per Miquel Pascual, de Sa Nostra presentà el programa en línies generals.

Primerament, els responsables presentaren el programa que ha tingut molt èxit "Compta amb el bosc, compte amb el foc", programa educatiu sobre els incendis forestals a les illes Balears.

Llavors, el responsable de can Tàpera, presentà la programació que duen a terme en aquelles instal·lacions on hi ha una "Escola del medi" i els expliquen els secrets del bosc.

Per altra banda, Miquel Roig presentà el programa que es du a terme a la finca experimental Sa Canova, en el qual destaquen les activitats dirigides als nins i nines de les illes Balears. Destaquen els programes "Quin temps fa", ja que a Sa Canova hi ha una estació meteorològica completa, "Jornada agrícola" i "Investigar a Sa Canova", on els nins aprenen diverses fases del procés agrícola.

Finalment hi hagué un torn obert de preguntes, amb el qual va acabar l'acte.

Miquel Company Florit

FERRERIA

Pedro Mestre

PORTES BASCULANTS :- BARRERES
BALCONS :- FERRO RUSTIC
FERRERIA AGRICOLA :- AUTOMATISMES

C/. Jaume Mas Noquera. 23

Tels. 52 65 11 - 52 60 63

07240 SANT JOAN

Ferreteria de Sineu

C/ des Bous, 15
Tel.: 52 65 33
07240 Sineu

Ferreteria de Sant Joan

C/ de Palma, 17
Tel.: 52 65 33
07240 Sant Joan

**Lloguer de maquinària,
còpies de claus al moment,
venta d'eines, bricolatge,
pintures, reg, maquinària...**

JARDINERIA

EL LENGUATGE DE LES FLORS

L'abèlia és considerada el símbol de la felicitat. Per això, segons quines cultures en regalen als nuviis joves.

La mimosa o acàcia. El dia de Sant Valentí (14 de febrer), els enamorats s'intercanvien un brot de mimosa com a símbol d'amor i felicitat.

La carnera. Antigament, a poblacions d'Àsia, es creia que les fulles de carnera, a causa de les seves fortes espines podien impedir que els mals esperits entrassin dins les cases. Per aquest motiu, a moltes zones de les costes mediterrànies, perdura la tradició de col·locar una carnera a cada banda del portal.

L'agrella. Antigament, aquesta planta es dedicava a la deessa Venus i tenia el poder de protegir les mares joves. Per això, existeixen tradicions de regalar-ne a les dones embarassades.

El baladre. Significa l'oblit regalar flors de baladre i dur-ne un ramet penjat equival a dir «t'he oblidat».

L'afelandra és considerada símbol de passió perquè la seva flor recorda una flama. Per això, els nuviis i esposos se les canvien pels seus aniversaris més significatius.

L'agapant és la flor de l'amor. Per això es pot regalar a les mares joves i esposes.

L'atzavara. Regalar-ne a qualcú petits exemplars dins cossiols com a planta d'interior significa que desitjau que tengui molta prosperitat.

L'agèrat o alè de bou és el símbol de l'eterna joventut. És de bon gust regalar-en un cossioll florit a persones que ja no són tan joves.

El corniol, també dit **manto reial, campaneta, englantina** o **aguilenya.** És un símbol de follia d'amor el regal d'una d'aquestes flors, sola o acompanyant-ne d'altres. Significa la reconciliació després d'una discussió.

El violer és el símbol de la soledat dins l'adversitat. Es relaciona probablement amb la facilitat que té per subsistir en condicions adverses.

El lli blanc simbolitza la puresa

El sèver o àloe, com pràcticament totes les plantes amb espines, es col·locava damunt els pilars d'entrada dels jardins i de les rebranques dels portals per espantar els enemics i els mals esperits.

El fesol bord, també anomenat **bufeta de ca** o **bosses vermelles,** és el símbol de les virtuts amagades.

El malví o altea significa la beneficència, fent referència a les seves dots medicinals. Solia esser cultivat als jardins dels convents per ressaltar-ne el caràcter hospitalari.

L'amaril·lis és el símbol de la vehemència. És de bon auguri regalar-ne a les esposes.

L'anemone. Aquesta té el significat de l'abandó. Per aquesta raó, al segle XIX regalar un ram d'anemones equivalia a dir «adéu».

L'aràlia. Als seus països d'origen, és considerada una espècie medicinal. Se'n sembren a quasi tots els jardins perquè es creu que té el poder de fer més saludable l'aire i mantenir els insectes allunyats.

Gerdera silvestre. El significat simbòlic del també anomenat **nadiu** és la traïció. Els seus fruits tenen propietats medicinals.

L'arbre de pisos o araucària. Hi ha països on es creu que l'araucària sembrada al jardí manté allunyats els enemics i impedeix que les desgràcies s'acostin a la casa.

L'arbre de l'amor o arbre de Judes. Es creu que la presència d'un d'aquests arbres al jardí serveix per allunyar els mals esperits.

L'arbre de les orquídiades o bauhinia. Es creu que sembrat al jardí serveix com a talismà contra les desgràcies en general i per protegir l'habitatge dels danys dels llamps i les ventades.

L'aucuba a orient és una planta consagrada als déus. Quan té fruit, es col·loca davant l'altar dels déus protectors de la família o davant les estàtues dels avantpassats.

El rododendre simbolitza la temperància. La seves belles flors, especialment les blanques, s'empren per a rams nupcials o per decorar esglésies en ocasió de noces, comunions i batejos.

L'assutzena o lliri blanc. El seu exòtic perfum fa que simbolitzi la puresa. Avui en dia, tanmateix, se'n planten varietats de no tant de perfum però d'una bellesa de flors exuberant.

El floquiner o balsamina té el poder d'apacar els esperits i retornar la pau als enamorats. Al segle passat, eren molt cultivats a jardins, balcons i patis.

El bambú es considera, a orient, símbol de llarga vida i amor etern. Té bon significat oferir una canya de bambú a persones velles i a enamorats.

La begònia no té cap significat, segurament perquè el seu cultiu només es remunta a les darreries del segle passat, quan el simbolisme de les flors ja estava en decadència.

La margalidoia o margalida de prat té un significat de compromís: «ja pensaré en tu». Amb les seves flors antigament es feien unguents per curar ferides i nafres.

La bignònia. Als països d'origen és considerada una planta sagrada. Cultivar una bignònia devora el portal de la casa significa de qualche manera tenir-hi un amulet.

La boca de dragó o de lleó simbolitza el caprici i la inconstància. Si una al·lota es presenta a una cita amorosa amb una d'aquestes flors, l'enamorat pot estar segur que l'al·lota vol tallar la relació perquè s'ha encapritxat amb un altre.

El boix simbolitza fortalesa i fermesa. Antigament s'emprava per fer corones i garlandes a les festes i banquets.

Francesc Nicolau Català

Cooperativa Agrícola

SANT JOAN

«Tota casta de
productes del camp a
bon preu»

Carrer de Petra, s/n

Tel.: 52 63 24

Elèctrica

PEP DES SAIG

instal·lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
subministraments elèctrics

Consistori, 8 52 63 23
Sant Joan

MIQUEL GAYÀ SITJAR: FILL PREDILECTE

El Col·lectiu Teranyines ha dirigit una petició a l'Ajuntament, sol·licitant que el poeta santjoaner Sr. Miquel Gayà i Sitjar sigui proclamat Fill Predilecte de Sant Joan. Vet aquí el text de la sol·licitud, signada per tots els membres de Teranyines i presentada al Sr. Batle el dia 19 de novembre:

TERANYINES

Col·lectiu per a la recerca històrica santjoanera

Sr. Gabriel Mora, batle de Sant Joan

Honorable senyor:

El Col·lectiu Teranyines per a la recerca històrica santjoanera, en la reunió del proppassat 11 de novembre, ha tractat sobre els mèrits literaris i humans del Sr. MIQUEL GAYÀ i SITJAR, fill d'aquesta vila, nascut a la Pleta de Son Castanyer el 3 d'abril de 1917.

S'han apuntat els mèrits que, molt breument, segueixen:

POETA reconegut en els cercles literaris de Mallorca i de totes les terres catalanes, que compta amb aquestes publicacions poètiques: *Del ritme de ma vida* (1936), *L'atzur il·luminat* (1944), *Breviari d'amor* (1946), *La cançó del crepuscle*, amb la incorporació de *L'atzur il·luminat* i *Breviari d'amor*, en un volum titulat *Ruta dels cims* (1951), *Poema de l'Ave Maria* (1953), *Miratges del record* (1975), i les traduccions poètiques *Vuit poemes d'André Rivoire* (1946) i *La primera recança* d'Alphonse de Lamartine (1984).

INVESTIGADOR i estudiós de la literatura catalana, que ha publicat *El P. Jaume Rosselló, Missioner dels SS.CC.* (1938), *Contribució a l'epistolari de Miquel Costa i Llobera* (1956), *Maria Antònia Salvà* (1958), *La poesia de Miquel Ferrà* (1960), *Contribució a l'epistolari de Joan Alcover* (1964), *A propòsit de Bartomeu Crespí, glosador* (1974), *El P. Rafel Ginard Bauçà* (1974), *L'intimisme poètic de Guillem Colom* (1978), *La lletra i l'esperit* (1978), *Històries i memòries* (1986) i *La poesia de Maria Antònia Salvà* (1992). A més, té preparades per a la publicació les obres *De Mallorca i fora Mallorca* i *l'Epistolari de Maria Antònia Salvà amb Miquel Ferrà*, obra, aquesta darrera, ja en curs d'edició.

ASSAGISTA i crític literari, col·laborador de *El*

Luchador (1935-1936), *La Voz de Sóller* i *Sóller* (1937-1938 i 1950-1970), *Diario de Ibiza* (1939-1941), *Correo de Mallorca* (1948), *La Almudaina* (1949), *Baleares* (1949-1953 i 1975-1978) i *Diario de Mallorca* (1954-1962). Ha col·laborat singularment amb la revista *Lluc* des de 1952, n'ha estat secretari de redacció, en funcions de director, de 1968 a 1972, aconseguint, no sense dificultats, la seva publicació íntegrament en català, i segueix encara avui com a membre del consell de redacció.

SANTJOANER d'arrel, de cor i de fets, va ser membre actiu i col·laborador destacat del grup popularment anomenat «de ses Teranyines» que edità la publicació *Documenta* i organitzà vetlades culturals a Sant Joan (1941-1947); va escriure en el seu llibre *Històries i memòries*, pàgines delicioses sobre la nostra vila i aspectes de la vida quotidiana dels santjoaners; ha presidit, des de la seva institució, el jurat del Certamen Poètic Verge de Consolació, i preparà la selecció dels poemes presentats, per a l'edició del llibre *Poemes i endreces a la Verge de Consolació* (1992); i ha participat, amb conferències i parlaments, en nombrosos homenatges i actes culturals que s'han fet a Sant Joan.

Poemes seus han estat guardonats amb el primer premi, dos anys consecutius (1950 i 1951), en el certamen organitzat per l'Ajuntament de Palma. Va ser nomenat acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, de Barcelona, per l'abril de 1980, i acadèmic de número de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià, de Palma, el novembre del mateix any.

Per totes aquestes raons ens adreçam a l'Ajuntament que presidiu, sol·licitant per al Sr. MIQUEL GAYÀ i SITJAR el reconeixement de fill predilecte de la vila de Sant Joan, amb la convicció que, honorant el seu fill, el poble mateix serà honorat.

Sant Joan, 18 de novembre de 1995

COSME AGUILÓ PARLÀ SOBRE BOLETS

Els bolets i els llibres sobre la mateixa temàtica il·lustraren la conferència de Cosme Aguiló.

El dissabte dia 4 de novembre a la Casa de Cultura de la nostra vila, i amb la presència d'un nombrós públic, Cosme Aguiló, estudiós santanyiner de la cultura popular i de l'onomàstica, va pronunciar una conferència titulada *Bolets, llengua i cultura popular*. Aquesta xerrada, que fou acompanyada d'una mostra bibliogràfica sobre el tema i de l'exposició d'alguns bolets recollits al terme de Sant Joan, fou organitzada conjuntament per la Biblioteca Municipal, amb la col·laboració de la Fundació la Caixa, i per l'Obra Cultural Balear.

En Cosme començà la seva dissertació tot explicant que ell no era un especialista en bolets, que gairebé no els distingia i que el seu interès pel tema era més o menys recent. La curolla pels noms dels bolets, va dir, li va produir la mateixa força que l'ha empès cap a l'estudi d'altres aspectes de la nostra cultura popular, que no és altra que la ràpida i progressiva pèrdua de la gent major, que són el darrer graó que resta d'una llarga tradició oral. Ben segur que quan aquesta darrera generació desaparegui, els noms i els coneixements dels bolets, i de moltes altres coses que aquesta gent ha acumulat, quedaran enterrats per sempre més. Els estudiosos de la paperassa que resta als arxius d'arreu de Mallorca diuen que no s'hi parla d'altra cosa que d'esclata-sangs, i que això no esdevé fins al segle XVII.

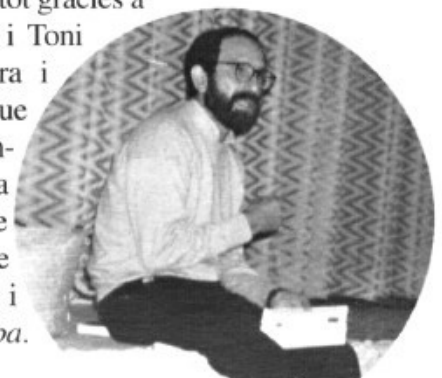
Cal dir que aquesta conferència que Cosme Aguiló realitza a molts de pobles de Mallorca és el fruit d'una investigació que es materialitzà amb la publicació d'un llibre que es titula *Bolets, llen-*

gua i cultura popular en el Migjorn de Mallorca, editat per la Universitat de les Illes Balears.

En Cosme va plantejar el fet que si els Països Catalans som un país micòfil, és a dir si coneixem, apreciam i utilitzam els bolets, o si som un país micròfob, és a dir que els desconeixem i els rebutjam. Va dir que creia fermament que som un poble micròfil. Sembla que a la península, a més dels catalans —sobretot a la zona de Girona—, només els bascos són amants d'aquests fongs que omplen els nostres boscos a principis de tardor. No va dubtar gens ni mica a dir que els mallorquins eren més que amants dels bolets, ja que només calia observar la grsan quantitat de noms que hi ha en tots els pobles de l'illa per designar-los.

La conferència acabà amb un petit col·loqui entre el conferenciant i alguns assistents àvits de rebre o de donar més informació sobre el tema.

I per cabar cal fer esment especial de l'exposició, ja que en un any tan poc propici se'n pogueren reunir un bon grapat, tot gràcies a la col·laboració de Joan i Toni Gayà, *Parrics*, i Bàrbara i Maria Matas, *Carteres*, que els recolliren per les contrades santjoaneres. La identificació en dialecte santjoaner anà a càrrec de Maria Jaume, *Putxa*, i Joana Bauzà, *de Gossauba*.

Joan Font

Cosme Aguiló parlà d'un tema que ara torna estar de moda: els bolets.

EL SANT JOAN PARTIT A PARTIT

SANT JOAN 3 - BETA 1

El millor: els gols
El pitjor: el porter del Beta

Targes: M. A. Pascual   Groga
            Rafel Fullana   Groga
            Guillem Mas, *Pagès*   Groga

Gols: Llorenç *Neo* (2) i Tomeu Nigorra

BARRACAR 5 - SANT JOAN 2

El millor: ?
El pitjor: tot

Gols: Rafel Fullana (2)

SANT JOAN 2 - PEGUERA 3

El millor: T. Nigorra, Lll. *Neo*, M. Nicolau
El pitjor: el resultat

Targes: Ernest Mas   G
            Roberto   G+G= V
            Llorenç *Neo*   G
            Rafel Miralles   G
            Rafel Fullana   G

Gols: Llorenç *Neo* (penal) i Rafel Fullana

PATRONAT 3 - SANT JOAN 1

El millor: el públic
El pitjor: els liniers

Targes: Tomeu Nigorra   G
            Rafel Fullana   G

Gols: Guillem Mas, *Pagès*

MARIENSE 2 - SANT JOAN 5

El millor: els gols
El pitjor: l'àrbitre

Targes: Nino Company   G
            Antoni Garcias   G
            Tomeu Nigorra   G

Gols: Llorenç *Neo* (2) i Rafel Fullana

COLLERENSE 6 - SANT JOAN 0

El millor: ?
El pitjor: tot

Targes: Rafel Fullana   G
            Roberto   G
            Guillem Mas, *Pagès*   G
            Benet   V

SANT JOAN 4 - J. BUNYOLA 2

El millor: en Quico i el gol de falta d'en *Neo*
El pitjor: la lesió d'en Quico

Targes: Llorenç *Neo*   G
            Guillem Mas   G
            M. A. Pascual   G
            Enric Munar   G

SANT JOAN 2 - PLATGES DE CALVIA 5

El millor: els dos gols
El pitjor: els jugadors del Sant Joan

Targes: Mateu Coll   G
            Ernest Mas   G
            Guillem Mas, *Pagès*   V

Gols: Tomeu Nigorra i Rafel Fullana

Gols: Quico, Llorenç *Neo* (2) i Guillem Mas

Després de la vuitena jornada el Sant Joan és 14è. amb 9, 3 partits guanyats, 0 empatats i 5 perduts; 17 gols a favor i 27 en contra. És a 13 punts del Peguera, que és el líder amb 22 punts.

Toni Oliver

EXCURSIÓ

Els caminadors als peus de la torre de la talaia Moreia

Anàrem a...

LA TALAIA MOREIA. Des de la urbanització de Betlem pujarem a la talaia (quasi tot el temps sense camí). Pel camí gaudirem de la vista del Caló. A la talaia tenguérem l'única estona d'ombra que aprofitarem per dinar. Per baixar, aprofitant que la majoria de la gent (amb l'excepció d'un dels teòrics guies) estava en bona forma, passarem per la talaia Freda, la màxima altura de la península de Llevant, i acabarem pel clàssic camí que baixa de l'ermita de Betlem a la possessió del mateix nom.

Anirem a...

LA COMUNA DE BUNYOLA. Una zona boscosa prou coneguda de la mitja muntanya. Partint del mateix poble, guanyarem altura fins arribar pràcticament al penyal d'Honor, de més de 800 metres.

El primer cap de setmana de febrer (dies 3 i 4) tenim llogat el **REFUGI DELS TOSSALS VERDS** per fer-hi una acampada. Només cal que tenguem esment als cartells informatius que penjarem pròximament

Joan Moratinos i Joan Sastre

FONTANERIA i FERRERIA

J. COMPANY

*Instal·lació de banys i
de calefacció central
Llanterneria en general
Ferreria*

C/ Consolació, 17. Sant Joan
Tel. 52 62 77

RESTAURANT - BAR

Cta. Manacor - Inca, km 9 Tel. 830246 PETRA

mel i sucre, dolcet, dolcet

Hi ha aceres que són un problema des de fa molt de temps. Potser farà falta que qualcú es faci mal per posar-hi remei

▶ **EL POBLE DE** Sant Joan fa esforços per estar al capdavant de la «Mallorca profunda». És tan conservador que, a més de donar una majoria aclaparadora a les forces de dreta, conserva fins i tot tradicions obsoletes que no costaria gens canviar. Em referesc al resultat de la consulta als feligresos sobre la manera de consolar als funerals. Com sabeu, se seguirà amb el sistema antic que té com a defecte principal el de penalitzar les persones que han assistit a missa i dóna prioritat a les que han fet barra als tassers de Can Fiol, Can Tronca o el Centre o als que simplement fan tard. Els qui han arribat d'hora han d'esperar asseguts a bancs rostits i passant fred que passi l'allau dels «espavilats». Potser és una manera de posar en pràctica allò que diuen els Evangelis: «els darrers seran els primers». Jo crec que els referèndums s'haurien de reservar per a coses més transcendents i que les qüestions d'ordre com aquesta haurien de ser simples decisions del Consell Parroquial. Moltes parròquies de Mallorca han adaptat el seu sistema de consolar als temps moderns i no s'ha armat el sarau que s'ha mogut aquí, ni hi ha hagut cap clamor popular a favor ni en contra. I prou bé que els va.

▶ **DURANT AQUEST MES** s'ha fet una campanya de millora de l'asfaltat a molts de carrers del poble. La feina ha consistit a posar una capa regular damunt les que ja hi havia (bastant malmeses) i per això molts de veïns s'han vist obligats a alçar les aceres. Evidentment, com podeu suposar, una acera ha quedat intacta: una de veinat de cal batle al carrer de Bellavista. És un problema que penja de fa prop de deu anys i aquesta era una ocasió magnífica per posar-hi remei. Joestic segur que el batle no ha provat totes les maneres perquè s'arreglàs i gairebé gosaria dir que no n'ha provada cap. Hauria pogut demanar, suplicar, ordenar, decretar o, finalment, fer fer l'obra des de l'Ajuntament i enviar la factura al propietari, tot això abans que qualcú s'hi rompi una cama.

▶ **PODEM ESTAR SATISFETS** que un santjoaner s'hagi enfilat fins a un càrrec tan elevat com el de director general de Política Lingüística, una direcció general cridada a ser de les més importants de la Conselleria de Cultura. El càrrec és dels que permeten el lluïment i la satisfacció íntima, ja que la feina de dignificar (o sigui normalitzar) la llengua que un home estima

perquè és seva suposa una de les tasques més plaents que es poden emprendre. Totes les persones de bona fe que consideren aquesta llengua com a pròpia, esperen amb candeletes veure-la situada al lloc d'honor que li pertoca. És una llàstima que la conversió d'en Joan Barceló tengués lloc quan ja havia deixat de ser batle de Sant Joan. Quan se'n va anar de l'Ajuntament, pel portal fals, deixà uns carrers retolats en castellà (qualcuns amb noms de reminiscència franquista) i un consistori totalment castellanitzat, en una època en què ja es podia fer molt pel català a nivell municipal. De tota manera, val més tard que mai (sant Pau no era un nin quan va caure del cavall). Esper que d'aquí a un temps podrem bravejar els resultats de la feina d'aquest paísà meu.

▶ **SEMBLA QUE ELS** dos partits de l'oposició que varen sobreviure a la pallissa electoral del 28 de maig encara no s'han recuperat del tot. Si

estiguessin en bona forma, no s'explicaria la poca bel·ligerància que mostren davant casos flagrants d'incompliment de la legalitat, il·legalitats comeses precisament per un partit que predica l'honestedat i el respecte a la legalitat. Es veu que ja els va bé demanar-ho a Madrid (on ells no comanden), però aplicar-ho aquí ja és una altra cançó. Seguit seguit es poden veure exemples d'indisciplina urbanística que romanen impunes. Per exemple, tothom pot veure una gran grua d'obra ostentosa instal·lada a foravila, prop d'una carretera amb molt de trànsit, fent feina en un edifici que només compta amb un simple permís d'obra menor. Malament per al batle que, passant cada dia per davant unes quantes vegades, no se n'ha temut i malament per a l'oposició que no exerceix la seva tasca fiscalitzadora.

Joan Bauçà

Bon profit

Escudella de llenties

Haureu de menester una ceba trinxada, quatre cullerades d'oli d'oliva, dos alls capolats, un brot de julivert, dos brots d'api capolat, dues o tres pastanagues esbocinades, dues tasses de llenties posades en remull el dia abans, una cullerada de vinagre, i una cullerada de pebre vermell. Primer de tot haureu de sofregir la ceba en l'oli, afegint-hi els alls, barrejar-hi el julivert, l'api i les pastanagues i que cogui tot una bona estona. Hi abocareu després un tassó d'aigua i les llenties que hauran de bullir devers dues hores; abans, però, posar-hi el vinagre i el pebre vermell.

Llampuga amb pebres torrats

Sofregiu bé la llampuga, ja ben neta i escapçada. Dins la greixonera posau-hi, sofregit amb oli, mitja dotzena d'all, ceba, tomàtiga i julivert, tot ben menut i amanit de pebre bo. Hi afegireu després una o dues tasses d'aigua i, quan estigui a punt de bullir, posau-hi la llampuga, que hi courà conjuntament. Es serveix amb pebres torrats per damunt.

Bunyols de pera

Primer haureu de fer una pasta de farina i aigua (una unça de pasta per a cada lliura de fruita: 33/400 grams aprox.). Tallareu en forma de roda les peres, deixant-hi el forat dels pinyols enmig, i embolicareu els bocins amb la pasta els fregireu amb oli abundant. Ja fregits, els endolcireu amb sucre mòlt.

MORTS PER VERGONYA

Són molts pocs els malalts alcohòlics que tenen l'oportunitat de ser atesos a algun servei especialitzat; i això és d'aquesta manera per 2 raons:

1. Hi ha molts llocs Adequats per al tractament.
2. Quan el malalt beu no és conscient de la seva malaltia i es nega a demanar ajut aquest motiu.'

La unió d'ambdós factors dona com a resultat la mort ignominiosa i prematura de milions i milions de persones cada any, just a l'Estat espanyol.

¡És urgent posar remei a aquesta situació! El mal és enorme i irreparable. Si l'Administració no dona resposta a aquesta dramàtica situació, és necessari que la societat civil, tant a nivell individual, com a través de col·lectius com "Abstemia, Alcohòlics Anònims", o a través dels professionals de la Salut o dels Serveis Socials, prenguin consciència de la situació, se cerqui una unitat d'acció, s'alcin les veus de protesta i de denúncia i es tracti de frenar d'aquesta manera aquest suïcidi col·lectiu.

Per tot això, és necessari actuar en els 2 fronts citats al principi:

Potenciació de recursos adequats per al tractament. Es necessita més equipament en matèria de serveis sanitaris i socials. Aquest és un camí que s'està fent, perquè a la nostra illa, el ventall de recursos és considerablement més ampli que a la resta de l'Estat espanyol. El fet de que malalts de la península vinguin a Mallorca a fer un tractament a un centre especialitzat com és la Clínica Capistrano, avala aquest raonament, de la mateixa manera que l'existència de dispensaris i serveis dependents dels Ajuntaments, de la Creu Roja i d'altres institucions poden facilitar l'adequada atenció als malalts alcohòlics i als seus familiars.

Així mateix, l'home no viu just de pa: a més dels recursos materials es necessiten els recursos humans; és adir, és necessari que els professionals

siguin formats en Alcohologia: és necessari insistir en què un metge de l'atenció primària no pot assistir a un malalt alcohòlic. De la mateixa manera que el treballador social després de l'avaluació social del problema relacionat amb l'alcoholisme que se li presenti, l'ha de dirigir (sempre a través de la família) cap el recurs especialitzat que més garanties li pot oferir.

L'alcohòlic no demana ajut de forma explícita. Per aquest motiu, hem titulat aquest article "morts per vergonya". En la majoria dels casos, el malalt està empegueït d'ell mateix i no té coratge de demanar ajut. Sempre ho deixa pel dia següent.

Però molts, no arriben "al dia següent", doncs moren abans de "tocar fons". Hem d'entendre que el sentiment de vergonya i la negació de sofrir la malaltia són símptomes de la mateixa malaltia, de la mateixa manera que el bollat creu que els locos són els demés.

¿Com superar la barrera? Establint sempre contacte amb els familiars del malalt. ¿Perquè? Per fer que tinguin una mica de mala consciència i, al mateix temps, donar-lis un

missatge d'esperança. Per poder dir-los: el teu pare, el teu marit, la teva dona o el teu fill, no beu perquè vulgui, beu perquè no ho pot deixar, té posada una bena davant els ulls i no pot veure el seu problema. Si tu no et mous, si no fas res, si no demanes ajut seràs còmplice de la seva autodestrucció. Si ho fas, li salvaràs la vida i salvaràs a la teva família.

Val la pena fer un esforç.

*José Mª Vazquez Roel, psiquiatre
Associació Abstemia
(Gentilesa de Domingo Fontirroig)*

METEOROLOGIA

«SETEMBRE, O EIXUGA FONTS O ARRABASSA PONTS»

Temperatura		Dia	Precipitació	Cel	Vent dominant	Fenòmens observats	Mes: setembre Any: 1995	
Max	Min							
29	18	1		2/4 tapat	variable		Estació: Revista Mel i Sucre de Sant Joan de Mallorca	
33	18	2		1/4 tapat	migjorn			
33	20	3		clar	llebeig	vent fluix	Fonts: Guillem Company, Miquel Alzamora i Miquel Company	
27	20	4	29,1	tapat	xaloc	tormenta		
27	15	5	2,2	3/4 tapat	gregal	tormenta		
28	15	6		1/4 tapat	ponent	vent fluix		
29	20	7		clar	ponent	vent moderat		
27	19	8		clar	mestral			
30	16	9		1/4 tapat	migjorn			
29	15	10		clar	migjorn		31,3	Precipitació parcial
30	17	11		clar	migjorn			
31	17	12	4,8	2/4 tapat	migjorn			
24	14	13	1,2	3/4 tapat	gregal	tormenta		
26	15	14		clar	variable			
28	15	15		clar	llebeig			
28	16	16	6,2	3/4 tapat	variable	tormenta		
29	15	17	1,3	2/4 tapat	variable			
27	18	18	1,2	3/4 tapat	llevant			
26	16	19		clar	ponent			
26	16	20		1/4 tapat	ponent	vent fluix	14,7	Precipitació parcial
24	15	21	4,3	tapat	gregal			
24	15	22		3/4 tapat	gregal			
23	15	23		1/4 tapat	gregal			
22	13	24	4,4	2/4 tapat	gregal			
23	11	25	5,4	3/4 tapat	variable	vent fluix		
20	10	26	0,5	3/4 tapat	gregal	vent fluix		
23	14	27		clar	llevant			
26	14	28		clar	gregal			
24	15	29		3/4 tapat	gregal			
25	14	30		1/4 tapat	llevant			
		31					14,6	
26,7	15,7						60,6	Precipitació total

La gran quantitat de dies de tempesta que es varen succeir durant el mes de setembre feia presagiar un setembre d'aquells com els que afirma el refrany. En realitat, el resultat va ser molt de renou i poques nous. No obstant, els efectes d'una tempesta ocasionà que un llamp pegàs a can Joan Fosser i que es fessin malbé una sèrie d'aparells de TV. No va ser així durant el mes d'octubre, en què s'originaren molt poques tempestes; malgrat tot, el dia 6 va caure una tempesta i es recolliren 50 litres.

Si a finals d'agost parlàvem d'una imminent aparició de la tardor, durant aquests 2 mesos hem hagut de parlar de temperatures màximes molt suaus, ja que els valors superiors als 30° s'han donat durant diversos dies. Durant l'octu-

bre, hem tingut un període de temperatures normals a mitjans mes, que contrastava amb les temperatures de principis i finals de mes, en què els valors han estat superiors als normals. A ambdós mesos, de fet la presència durant molts dies de vents variables i de components variables han fet que hi hagi hagut bastants dies de presència de níguls.

La pluja caiguda durant el mes de setembre ha estat normal i representa el 25% del total que duim en tot l'any, mentre que a l'octubre s'han recollit els 70 litres.

La precipitació total acumulada és la següent:

Temperatura		Dia	Precipitació	Cel	Vent dominant	Fenòmens observats	Mes: octubre		Any: 1995	
Max	Min									
26	13	1		clar	gregal			Estació: Revista Mel i Sucre de Sant Joan de Mallorca		
26	14	2		clar	gregal			Fonts: Guillem Company, Miquel Alzamora i Miquel Company		
26	17	3		2/4 tapat	variable					
28	15	4		clar	variable					
28	18	5	0,4	3/4 tapat	variable					
27	16	6	50,5	2/4 tapat	tramuntana	tormenta				
24	15	7		clar	tramuntana					
25	16	8		1/4 tapat	tramuntana					
24	16	9		1/4 tapat	gregal					
24	14	10		2/4 tapat	gregal		50,9	Precipitació parcial		
23	15	11	3,3	1/4 tapat	gregal					
22	14	12	2,3	3/4 tapat	gregal					
24	13	13		1/4 tapat	gregal					
25	16	14	2,0	3/4 tapat	gregal					
24	13	15	10,5	2/4 tapat	gregal					
21	15	16	0,7	3/4 tapat	gregal					
22	13	17		clar	gregal					
22	11	18		clar	gregal					
23	12	19		clar	gregal	vent fluix				
22	10	20		clar	gregal		18,8	Precipitació parcial		
22	11	21	0,4	2/4 tapat	tramuntana					
21	12	22		tapat	tramuntana					
23	12	23		1/4 tapat	tramuntana					
21	12	24		2/4 tapat	gregal					
23	12	25		clar	llevant					
23	12	26		clar	llevant					
24	12	27		clar	llevant					
26	14	28		clar	variable					
26	16	29		clar	mestral					
22	12	30		clar	variable					
22	13	31		clar	gregal		0,4			
23,8	13,6						70,1	Precipitació total		

SETEMBRE

dia 4	29,1
dia 5	2,2
dia 12	4,8
dia 13	1,2
dia 16	6,2
dia 17	1,3
dia 18	1,2
dia 21	4,3
dia 24	4,4
dia 25	5,4
dia 26	0,5
TOTAL	60,6

OCTUBRE

dia 5	0,4
dia 6	50,5
dia 11	3,3
dia 12	2,3
dia 14	2,0
dia 15	10,5
dia 16	0,7
dia 24	0,4
TOTAL	70,1

GENER	28,1
FEBRER	17,3
MARÇ	20,6
ABRIL	4,2
MAIG	0,0
JUNY	18,6
JULIOL	48,7
AGOST	31,8
SETEMBRE	60,6
OCTUBRE	70,1
TOTAL	300,0

La localització d'aquests fenòmens tempes-

tuosos, propis de la Mediterrània, deixen un panorama ben diferent dels efectes en pocs quilòmetres de distància. A finals de mes, uns grans niguls de desenvolupament descarregaran sobre el triangle que comprenia l'Albufera de Muro, Can Picafort, Maria de la Salut ocasionant molts de desperfectes, sobretot, a la zona marítima de l'Albufera i d'aquella contrada. Les pluges caigudes durant els mesos de juliol i agost han deixat aparèixer pastures pel bestiar que, feien presagiar amb aquelles pluges l'aparició de bolets i esclata-sangs. El començament del mes d'octubre així ho confirma, però com el temps està «loc», «demà ja t'ho diré» mariner si plourà.

En resum, pluges per sota de la mitjana i, recordar que aquestes han aparegut al novembre, quasi amb un mes de diferència. Pel que fa a les tasques agrícoles i a la filtració d'aquestes, és divertit observar com un tractoret Pasquali amb una petita aradeta feia tanta pols que quasi no veien el tractor.

Miquel Company i Miquel Alzamora

Cercam fotografies que facin referència al temps (nevades, llamps, cap de fiblons...) i a la meteorologia i, també, aquelles que sien conseqüència dels seus efectes (inundacions, torrentades, calabruixades...).
Si qualcú en té, m'ho podria comunicar. MIQUEL COMPANYY

Teranyines. Col·lectiu per la recerca històrica santjoanera

Reunió del dia 9 de setembre de 1995

El col·lectiu Teranyines ha complit ja un any des de la seva constitució el dia 2 de juliol de 1994. Llarga vida, fins que pugui veure assolits els seus objectius!

El grup fa la revisió de la darrera activitat pública: la presentació del llibre «Obra poètica del P. Rafel Ginard Bauçà», a la sala d'actes de l'ajuntament, el dia 25 d'agost, dins el programa de les festes patronals. El P. Bartomeu Pastor va oferir una deliciosa dissertació sobre la personalitat humana del fill predilecte de la nostra vila. L'autor de la recopilació de l'obra poètica del P. Ginard, Dr. Pere Rosselló Bover, va fer una extensa i molt interessant presentació de l'obra. El glosador Gabriel Company, la neboda del P. Ginard, Catalina Ordines, i l'artanenc Mn. Antoni Gili recitaren poemes del llibre publicat. Bàrbara Mates va dirigir la vetlada amb gràcia i encert, i va tancar l'acte amb la recitació d'un poema original seu. El mateix vespre es varen vendre els 30 exemplars del llibre del P. Ginard, que s'havien disposat per a la distribució.

S'ha constituït un grup d'administració i difusió de publicacions, format per sis membres del col·lectiu: Joan Mates (comptabilitat), Joan Sastre (interventor), Gracià Sànchez (finançament de publicacions), Carles Costa (distribució i venda de publicacions), i Joan Font i Joan Moratinos (magatzem i subscripcions a monografies).

El procés de preparació de monografies va vent en popa. Es preveu que per finals d'any estaran preparades les tres monografies anunciades sobre Música, Meteorologia i Malnoms. El senyor Joan Maimó, de Felanitx, té gairebé enllestida la biografia del poeta santjoaner Miquel Gayà i Sitjar, que se publicarà dins la col·lecció de monografies. Els familiars de Josep Estelrich Mieres estan fent la transcripció d'una monografia sobre esdeveniments a la nostra vila els anys trenta i quaranta, que l'amo en Pep d'Hortella estava preparant quan li sobrevingué la mort. Està a punt una monografia sobre l'església vella i l'església nova de Sant Joan, amb textos del Dr. Sebastià Soler, el P. Rafel Ginard i el rector Mn. Bartomeu Bauçà. Són en total sis monografies que podrien publicar-se totes abans de l'estiu de l'any qui ve. L'únic entrebanc que podria impedir-ho seria la manca de diners per pagar les edicions. Si el poble de Sant Joan ens ajuda...

Finalment es proposen tres noves activitats que el Col·lectiu Teranyines voldria oferir a la participació dels nostres paisans dins aquest pròxim hivern: 1) unes rutes culturals per dins el terme de Sant Joan, per conèixer la història dels llocs, les construccions rurals, les tradicions, la vida i la cultura dels nostres avantpassats; 2) unes tertúlies sobre temes santjoaners, en pla de diàleg obert, on tots els presents puguin aportar allò que saben i demanar allò que voldrien saber, entorn del tema proposat; i 3) la investigació i catalogació del nostre patrimoni arqueològic i arquitectònic -restes prehistòrics, cases, molins, pous, camins, síquies, parets i altres elements que mereixen ser coneguts, conservats, restaurats i protegits, perquè són una estimable herència dels nostres majors i uns béns patrimonials de tots els santjoaners.

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 3.000 ptes.

Nom:.....
 Cognoms:.....
 Carrer:.....núm.:.....
 Població:.....cp:.....
 Banc o Caixa:.....oficina.....
 carrer:.....núm. de compte:.....

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol
 membre de l'equip de redacció o enviau-la a:

firma

MEL I SUCRE Sant Joan, Ramon Llull, 48

Teranyines. Col·lectiu per la recerca històrica santjoanera

Reunió del dia 11 de novembre de 1995

El grup d'administració i publicacions informa de què la Comissió de Cultura del Consell insular de Mallorca ha concedit a Teranyines una subvenció de 450.000 ptes. per l'edició de la carpeta de Goigs de la Mare de Déu de Consolació, subvenció que havia estat demanada per l'ajuntament de Sant Joan. El col·lectiu acorda trametre al CIM una col·lecció de 70 carpetes per a les seves biblioteques i altres destinataris que bé li paregui. També s'ha rebut del mateix Consell insular una altra subvenció de 200.000 ptes. per l'edició de la monografia núm. 3, «Sant Joan, un temps, de Carles Costa.

En l'avinentesa de les festes de Nadal, el col·lectiu vol recomanar i demanar als qui pensin obsequiar persones estimades, en aquestes festes, ho facin «regalant Cultura», mitjançant les publicacions de Teranyines, un present distingit i de poc cost, que podran adquirir a Ca na Blanc.

En consideració als mèrits literaris i personals del Sr. Miquel Gayà i Sitjar, santjoaner d'arrel i de fets, al llarg de la seva dilatada vida, el col·lectiu acorda dirigir a l'ajuntament de Sant Joan la petició de que sigui nomenat Fill Predilecte de la nostra Vila, amb la convicció de què, honorant aquest il·lustre santjoaner, el nostre poble s'honorarà a si mateix. Tots els presents a la reunió signen la carta que dins pocs dies serà presentada a l'ajuntament.

El grup «Camina caminaràs» de l'Obra Cultural, exposa el projecte de preparar i organitzar rutes culturals pel terme de Sant Joan, i per altres llocs, amb contingut pedagògic sobre geologia, botànica, toponímia, història, patrimoni cultural, etc. Per a cada ruta volen preparar un dossier amb el croquis de l'itinerari, tall topogràfic, horari, bibliografia i altres dades interessants. Els membres de Teranyines ofereixen la seva col·laboració per ajudar, cada un dins el camp propi de les seves investigacions, a la preparació del dossier i contribuir a l'èxit d'aquesta iniciativa.

El regidor de Cultura de l'ajuntament, Joan Magro, participa en aquesta reunió. Es manifesta molt satisfet d'haver conegut directament els treballs que el col·lectiu porta endavant, i ofereix els servicis de la regidoria de Cultura.

*Col labora amb
mel i sucre
envia'ns els teus originals*

Assemblea general

de socis de l'

Obra Cultural Balear

dia 22 de desembre

al casal social (c/ de Ramon Llull, 42)

assisteix-hi!

Agenda-Novembre

Natalicis

Maria Antònia Gayà Matas (28-IX-1995)
Ainoa Mariño Pocoví (2-X-1995)
Joan Company Obrador (29-X-1995)
Maria Morey Camacho (29-X-1995)

Defuncions

Mateu Català Nigorra (13-V-1942 / 20-X-1995)
Margarida Estrany Mestre (6-III-1926 / 29-X-1995)

Noces

Miquel Caldentey Vives-Rosa Gomis Dalmau
(29-VII-95)

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 19: Sant Joan
Dia 26: Vilafranca
Dia 3 des.: Ariany
Dia 10: Montuïri
Dia 17: Petra
Dia 24: Porreres
Dia 31: Sant Joan

Horari d'autobús

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 7.50 h; 13.00 h; 15.20 h;
16.20 h; 18.20 h; 19.30 (dies feiners).
Sant Joan-Palma-Sant Joan: 8.25 h; 10.00 h; 18.25 h;
19.30 h (dies festius).

Horari d'assistència mèdica

Centre sanitari: 10.30 h - 13.00 h (de dilluns a divendres).
PAC de Vilafranca: resta d'hores.

Horari de farmàcia

Estiu: De 10 h a 13.30 h / De 18 h a 21 h
Hivern: De 10 h a 13.30 h / De 17 h a 20 h

Horari de misses

19 h (dies feiners) / 10.30 h i 19 h (dies festius)
Consolació: 16 h

Telèfons d'interès

Bombers: 55 00 80
Centre Sanitari: 52 63 11

GESA: 55 41 11
Ajuntament: 52 60 03
Apotecaria: 52 62 52
Centre meteorològic: 26 46 10
Guàrdia Civil: 56 00 27
OCB: 72 32 99
PAC (Vilafranca): 56 05 50

El temps

Pluviometria G. Company

Octubre

dia 5	0,4	dia 15	10,5
dia 6	50,5	dia 16	0,7
dia 11	3,3	dia 24	0,4
dia 12	2,3		
dia 14	2,0		

Total mes 70,1

Total acumulat: 300,0

La lluna

Creixent de dia 1 a dia 8.

Plena de dia 9 a dia 16.

Minvant de dia 17 a dia 22.

Nova dia 23 a dia 29.

Efemèrides

NOVEMBRE DEL 75 A SANT JOAN

- Varen tenir lloc els actes commemoratius del II centenari de la mort de fra Lluís Jaume a Sant Diego (Califòrnia).

- Dia 22 se celebraren els funerals pel dictador transpassat Francisco Franco, amb nombrosa assistència de públic.

NOVEMBRE DEL 85 A SANT JOAN

- Va morir l'amo en Miquel *Perdut* del carretet, molt recordat pels nins de dècades passades.

- L'Ajuntament de Sant Joan tenia en funcionament el Servei Municipal d'Orientació Educativa..

Gracià Sánchez

TERANYINES

Si vols fer poble
i conèixer la teva història
subscriu-te a les

MONOGRAFIES SANTJOANERES

CANVI D'IMATGE

